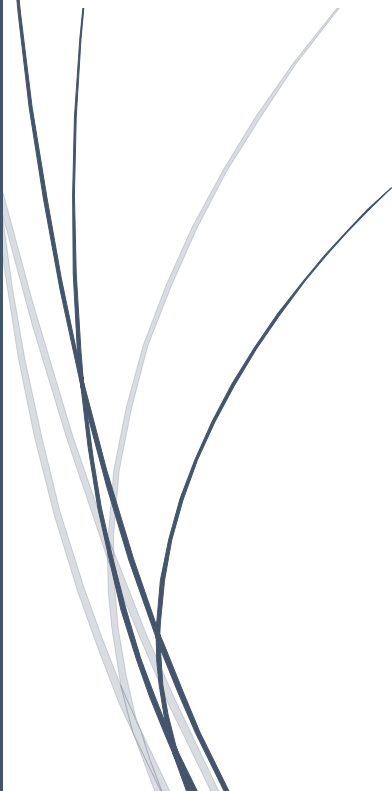

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION

Söderköping Sankt Anna församling

»Jesus kom till Nasaret, där han hade växt upp, och på sabbaten gick han till synagogan, som han brukade. Han reste sig för att läsa, och man gav honom profeten Jesajas bok. När han öppnade den fann han det ställe där det står skrivet: Herrens ande är över mig, ty han har smort mig till att frambära ett glädjebud till de fattiga. Han har sänt mig att förkunna befrielse för de fångna och syn för de blinda, att ge de förtryckta frihet och förkunna ett nådens år från Herren. »

Lukas 4:16–19

Församlingsinstruktion för

Söderköping Sankt Anna församling

.....

.....
Kyrkofullmäktiges ordförande
Boel Holgersson

.....
Kyrkoherde
Ola Linderoth

Domkapitlet i Linköping utfärdar denna församlingsinstruktion och fastställer att-satserna enligt domkapitlets beslut (*se bilaga*).

På domkapitlets vägnar

Datum för utfärdande

.....
Biskop Martin Modéus

INNEHÅLL

Presentation av församlingen	4
Vision	5
Fokusområden	5
Samvärldsanalys.....	6
Barn och ungas liv i en kristen gemenskap – vårt nu och vår framtid	6
Bönen – en ankringsplats i livet	9
Miljön – för ett hållbart liv i Skapelsen.....	11
Pastoralt program	13
Mission	13
Gudstjänst.....	13
Vi tänker oss att vi ska använda kyrkorna på det här sättet:	15
Undervisning	17
Diakoni	18
Barnperspektiv	19
Arbete på andra språk.....	20
Strategi för det pastorala programmet.....	21
Användning av FIN.....	22
Arbetet med församlingsinstruktionen	22
Källförteckning.....	22

PRESENTATION AV FÖRSAMLINGEN

Söderköping Sankt Anna församling sammanfaller rätt väl geografiskt med Söderköpings kommun. Undantaget är Östra Ryd-Västra Husby-Gårdeby som tillhör Östra Ryds församling. Tidigare var Söderköpings församling en enhet som bestod av Sankt Laurentii, Drothem och Skönberga. Sankt Anna församling bestod av Mogata, Skällvik, Sankt Anna och Börrum. 2010 slogs dessa ihop och bildade Söderköping Sankt Anna församling. Församlingen hade 2021 ca 11 400 innevånare och ca 7 800 kyrkotillhöriga. Vilket motsvarar en kyrkotillhörighet på 68 %. Församlingen består av Söderköping stad, Mogata med omgivande landsbygd, skärgården som i sin tur kan delas in i innerskärgården, mellanskärgården samt ytterskärgården.

Församlingen har ett levande gudstjänstliv med en stor körverksamhet och för alla åldrar. Dop, vigslar och begravningar genomförs och samlar många människor. Sommartid ökar antalet boende i församlingen med skärgårdens stora antal sommarboenden. Det diakonala arbetet i församlingen visar på att nöden finns också där man minst anar och i alla åldersgrupper. Det framträder på lite olika sätt. Barn-och unga har prioriterats i församlingens arbete. Många unga har hittat sitt sammanhang och sin mötesplats i verksamheten och där församlingen har ett särskilt ansvar för de unga. I kristen tro intar barnen en särställning och behöver därför särskilt uppmärksammas i församlingens verksamhet.

I församlingen finns administrations- och fastighetsavdelningen som jobbar med fastighetsfrågor, administration och information med tillhörande växel/reception. Församlingen är med i stiftets servicebyrå och som där erbjuder service vad gäller löner och ekonomi. I församlingens uppdrag ingår också uppgiften att vårda och bevara kyrkorna i gott skick och dess kulturhistoria samt inventarier. Kyrkogårdsförvaltningen sköter de åtta kyrkogårdarna, diverse byggnader och begravningsverksamheten för samtliga medborgare inom församlingens gränser.

Församlingen arbetar också för ökad insikt om det skapelseansvar vi har. Församlingen arbetar för ett systematiskt och strukturerat miljöarbete. Församlingen är miljödiplomerad och det pågår ett kontinuerligt arbete att arbeta strategiskt för detta.

Församlingen har också ett samarbete med EFS Söderköping som får låna Drothems församlingshem kostnadsfritt. Vi har också möjlighet att tillsammans med EFS Söderköping fördjupa samarbetet och på sikt planera och skriva ett samverkansavtal.

VISION

I inledningen till Kyrkoordningen formuleras syftet med församlingens arbete enligt följande: ”Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas. Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift.”

Mot bakgrund av detta syfte har en gemensam vision växt fram i Söderköping Sankt Anna församling. En viktig grund i arbetet med visionen har varit det dubbla kärleksbudet. Det återfinns bland annat i Lukasevangeliet: *”Du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela din kraft och med hela ditt förstånd, och din nästa som dig själv.”* I Matteusevangeliet 22:34-40 och Markus evangeliet 12:28-34 uttalar Jesus att detta är det största budet.

För att kunna skapa kärleksfulla möten med Gud och med varandra krävs sammanhang, arenor och forum för möten. Söderköping Sankt Anna församlings vision kan därför sammanfattas i:

”Den goda mötesplatsen där vi tillsammans får dela tro och liv”

Fokusområden

- Barn och ungas liv i en kristen gemenskap – vårt nu och vår framtid
- Bönen – en ankringsplats i livet
- Miljön – för ett hållbart liv i Skapelsen

Det som är centrum i kristen tro är bönen. I stillheten och närvaron finns Gud nära oss och i oss. Vi hör ihop. Det som omgärdar bönen är ”Barn och ungas liv i en kristen gemenskap – vår framtid” samt ”Miljön – ett hållbart liv i Skapelsen”. Det är vår tro och strävan att bönen ska få vara det centrum, kring vilket allt har sin utgångspunkt. Därför får bönen stå i mitten. Utifrån bönen, som ger oss kraft och närvaro, är vår tro och övertygelse att vi hittar vägar kring områden som barn och ungas liv i en kristen gemenskap och miljöstrategier i församlingen. Detta liv utgår också ifrån den vision vi antagit i miljödiplomeringsarbetet och som säger: ”Vi människor är en del av skapelsen. Vårt ansvar är att förvalta livet så att vi delar jordens resurser rättvist mellan allt levande. Söderköpings S:t Anna församling ska därför på Guds uppdrag i det vi förvaltar vara en ansvarsfull del av en hållbar utveckling.”

Likt en prisma bryter trons ljusstrålar in över alla verksamheter vi har. Vi får be om insikt om nåden att vi är burna av något mycket större när vi tillsammans är kyrka i Söderköping Sankt Anna församling.

SAMVÄRLDSANALYS

Utifrån våra fokusområden gör vi följande omvärlds/samvärldsanalys:

Barn och ungas liv i en kristen gemenskap – vårt nu och vår framtid

Vilka utmaningar finns?

Vad är centrum och vad är periferi? Jesus säger: *”Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte: Guds rike tillhör sådana som de. Sannerligen, den som inte tar emot Guds rike som ett barn kommer aldrig dit in”*. (Mark 10:14b-15).

I *Dopföräldrar – vilka är de och vad har deras bakgrund för betydelse i utvecklingen av antalet dop?* kan man bland annat läsa om rekryteringen av nya medlemmar, vilket för Svenska kyrkan i första hand är genom barndop. Även om det som brukar kallas för aktiva inträden, det vill säga de som döps eller går med i Svenska kyrkan från tolv års ålder och uppåt, har ökat under senare år utgör barndopen fortfarande det allra största årliga tillskottet av nya medlemmar. De barn som döps i Svenska kyrkan har i regel föräldrar som är medlemmar i kyrkan. De nyfödda barnens anknytning till Svenska kyrkan genom deras föräldrars medlemskap är alltså helt avgörande för chansen att de döps i Svenska kyrkan eller inte. I samband med pandemin har vi sett att antalet dop har minskat kraftigt under 2020–2021 och intill skrivande stund. Konsekvenser utifrån pandemin är svåröverblickbart.

Den generation medlemmar i Svenska kyrkan som idag befinner sig i början av de åldrar då de flesta får sitt första barn är relativt stor. Förutsättningarna för rekrytering av nya medlemmar är idag annorlunda jämfört med situationen under 1990-talets första hälft då samtliga barn som föddes blev medlemmar om minst en förälder var medlem, oavsett om de döptes eller inte. Det innebär att flertalet av de barn som föddes fram till och med 1995 blev medlemmar. I generationen som föddes i slutet på 1980-talet och början på 1990-talet definierar sig knappt en femtedel som troende eller kristna, trots att många fortfarande är medlemmar i Svenska kyrkan. Detta innebär inte en avsaknad av religiositet eller andlighet, men den passar inte in i de traditionella mönstren.

Vilka möjligheter hittar vi?

Vi tror att det är viktigt att vi har en medveten och välstrukturerad dopstrategi och att den är väl förankrad bland både personal och förtroendevalda. Det är några saker vi vill lyfta fram:

- Att kommunicera med församlingsborna kring dopet och hur man möter dopfamiljer och utformar själva dopgudstjänsten. Skapa möjligheten att utforma dopgudstjänsten på ett personligt sätt där val av psalmer och annan musik och den egna och anhörigas aktiva deltagande kan sätta sin egen prägel på dopet.
- Vi tror på de öppna armarnas teologi dvs generositet och bra tillgänglighet. Generöst med fler doptider och möjlighet att låna lokal för dopkalas. Det ska vara enkelt att hitta information om dop och enkelt att boka samt att man får en snabb återkoppling från församlingens sida.
- Vi ska vara lyhörda och öppna för föräldrarnas önskemål inför dopet så att dopgudstjänsten, inom ramarna för Svenska kyrkans form, kan utformas så den talar till gudstjänstdeltagarna. Genom att skapa delaktighet i gudstjänsten bidrar man till att gemenskapen stärks.
- Fortsatt kontakt med dopföräldrarna där dopet blir en utgångspunkt för en mer varaktig relation. Exempelvis när vi bjuder in till verksamhet för barnfamiljer i samband dopgudstjänsten.
- Att inte ta dopföräldrars kunskap om hur ett dop går till och vad som förväntas av dem för givet, och ha förståelse för alla de frågor som man kan tänkas ha inför ett dop. Allt ifrån webben med särskilda hemsidor kring dopet, via den första kontakten med potentiella dopföräldrar, till det personliga samtalet med de föräldrar som slutligen valt att låta döpa sina barn.
- Vi har sett att antalet barn som årligen döps minskar har antalet vuxendop ökat något. Vi vill se möjligheten till ett inkluderande både de som vill låta döpa sitt barn och de vuxna eller unga som själva vill bli döpta. En stor del av de föräldrar som valt att inte låta döpa sina barn hänvisar i olika enkätundersökningen till att barnen själva ska få välja senare i livet. Detta undersökningsresultat kan tolkas som att det trots allt finns en öppenhet i förhållande till dopet. Här finns en möjlighet och utmaning för församlingen att nå även dem som inte döptes som barn.
- Att låta döpa sina barn är i allt större utsträckning ett medvetet val av föräldrarna. Omgivningens, den egna släktens eller familjens förväntningar är inte längre avgörande på samma sätt som det möjligen var under en tid då i stort sett alla barn döptes. Det är en möjlighet!

I Tro och tillhörighet under förändring – en fråga om generationer talas det bland annat om ungas tro och tillhörighet är under förändring. Unga utgör fortfarande en stor andel av Svenska kyrkans medlemmar. Tre av fyra födda på 90-talet eller senare har haft någon kontakt med Svenska kyrkan under året. Två av tre av dagens 22-åringar är medlemmar i Svenska kyrkan. Men i likhet med många organisationer i de traditionella frikyrkorna tappar Svenska kyrkan medlemmar, och tappet är särskilt stort bland unga vuxna. Trots att kyrkliga traditioner fortfarande är levande vid livets stora ögonblick ser många av dagens unga vuxna möjligen att kyrkan gör nytta i samhället, snarare än att den hjälper dem att tolka och leva sina egna liv.

Att vara ungdom idag är en utmaning. Många ungdomar i församlingen har generellt en positiv framtidstro och upplever trygghet i hemmet. Däremot har stress och oro bland ungdomar ökat. De faktorer som påverkar hälsa positivt är fysisk, andlig och psykisk träning samt ekonomiska möjligheter men även möjligheten till nära relationer. Många ungdomar uppfattar att det har blivit viktigare att visa upp en yta utåt samtidigt som man känner otillräcklighet och att man inte duger. Detta sker dessutom på två parallella sociala arenor: skolvärlden och bland sociala medier. Hur skapar man mötesplatser för ungdomar?

Vilka möjligheter hittar vi?

- Att församlingen kan vara en fristad från krav- och prestation.
- Att finnas med i skolan och där det kan uppstå möjlighet att kunna få dela ämnet “livskunskap” med varandra.
- Att gemensamt planera och göra program som skapas exempelvis i Svenska kyrkans unga.
- Att hitta en balans mellan sociala medier/digitala plattformar och det fysiska mötet.
- Att möta ungdomar på deras egen “arena”. Att våga gå utanför våra egna byggnader och lokaler och söka upp för att dela deras liv.
- Att fortsätta skapa utrymme för ledarutvecklingsrollen.
- Att de unga får vara med från början i en process. Vi får ömsesidigt ge, ta emot och få tillbaka i ungas värdefulla engagemang.
- Att när vi arbetar i team är det viktigt att de anställda drar åt samma håll. Att man stöttar varandra och bär varandra i det som ibland också kan vara komplicerat och svårt i arbetet med ungdomar.
- Att försöka få mer kontakt med konfirmanders och ungas föräldrar och viktiga vuxna. En grupp som inte alltid erbjudits delaktighet.

Bönen – en ankringsplats i livet

Vilka utmaningar finns?

I samband med gudstjänster och andra uppkomna, spontana möten har ett flertal församlingsbor blivit tillfrågade vilken betydelse bönen har för dem. Studien är inte på något sätt vetenskaplig utan har mer varit ett sätt att inom samtalets ram belysa olika delar av vad bönen betyder.

Det som framkommer är att vi erfar olika aspekter av bönen. En aspekt är att bönen upplevs som verkande då den präglas av ärlighet. Inom församlingen och dess gudstjänster är bönen central del. Den används för att befästa gudstjänstens innehåll och till att be om hjälp av olika slag. Det bes ofta för församlingens medlemmar. Ett exempel är sjukdom och annat elände som uppkommer i livet. Bönen kan också bes förbyggande och man kan också tacka för något man fått i livet.

Bönen har en central position i utövandet av tron inom församlingen. Det framkommer av det antal böner som finns att tillgå i olika sammanhang och även i hur man använder sig av bönen i gudstjänsten. Där har diakonin och kyrkvårdarna en viktig roll som upplevs djupt meningsfull.

Slutsatsen är att bönen som fenomen upplevs olika trots en gemensam religiös bakgrund. En gemensam nämnare är dock att bönen anses ha sitt sanna upphov i hjärtat. Människor anses kunna utföra böner mekaniskt, verbalt, men det upplevs med mer känsla om den kommer från hjärtat antingen spontana, muntliga eller skrivna böner. De skrivna kan ibland fungera bättre vid tillfällen som kräver sådana. För många församlingsbor fungerar bönen som en hjälp när de behöver ta till den. Någon erfor den positiva känslan att: ”. *den har följt mig i hela mitt liv.*”

Oavsett bönesvar kan det bli en sorts inre positiv upplevelse. Den genomgående uppfattningen är att bönesvar ges i olika former, såväl andliga som mer praktiskt inriktade för ens eget liv och i andra människors liv. En annan reflexion som uppkom var barnens böneliv. Hur lär man barnen att be? Ber man med sina barn? Hur skapar man en positiv bild av den kristna bönen för ungdomar och barn. En förälder berättade att hon bad en kort bön med sina barn innan de släckte lampan för natten: ”*Gud som haver barnen kär. Se till mig som liten är. Vart jag mig i världen vänder. Står min lycka i dina händer. Lyckan kommer lyckan går. Du förbliver Fader Vår. Amen.*”

Vilka möjligheter hittar vi?

Vi behöver upptäcka tystnaden på nytt och det vi kan kalla för stillhet. Både gamla och unga.

Vi behöver komma bortom vårt tänkande intellekt, som gör att tanken kan vara i framtiden eller dåtiden, men inte i nuet. Vi behöver upptäcka nuets kraft.

Vi behöver få kontakt med oss själva för att där upptäcka att vi är en del av något större. Vi hör ihop med den som skapat allting och som vi är en del av.

Vi behöver acceptera saker som de är, inte nödvändigtvis allt. Om vi kan, behöver vi ändra på saker som inte är bra. Men vissa saker kan vi inte ändra på. De är som de är. Vi behöver överlämna oss själva i det och försöka lära oss att acceptera att vissa saker inte går att ändra på.

Vi behöver upptäcka att kyrkan finns mitt ibland oss och att kyrkans liv är precis där jag är. I blöjbyten, när jag skjutsar barn till aktiviteter och när jag vill önska mina nära och kära ett gott liv.

Vi behöver upptäcka naturen med växterna och djuren. Hur de interagerar med omgivningen. Tacka dem för att de visar oss hur vi kan leva. Se bara på en katt och hur den gör.

Vi behöver se över våra relationer. Vi bildar oss ofta snabbt en uppfattning om en person. Vi behöver släppa taget om fördömanden men förstås inte blunda för människors beteenden. Om hans förflutna var ditt förflutna, om hans smärta din smärta, skulle vi med all sannolikhet tänka och handla som hen. Med den insikten kommer förlåtelse, medkänsla och frid som börjar växa i vårt inre.

Vi behöver fundera på döden och det eviga. Om vi tittar närmare på en till hälften sönderfallen trädstam så lämnar den inte bara plats för nytt liv utan är dessutom full av det redan. Mikroorganismer arbetar. Molekyler reagerar med varandra och tar nya former. Vi hittar inte döden någonstans. Vad kan vi lära oss av detta? Döden och livet är beroende av varandra och att båda måste finnas för att liv ska vara liv.

Det som är skrivet i korta punktformer här uppe, kan man i stillhet och reflektion i bönen form gärna meditera över. Bönen kan då bli en källa till djup förståelse av vår egen närvaro. En angelägen böneform som helt kort innehålla orden Tack! Hjälp! och Förlåt!

Miljön – för ett hållbart liv i Skapelsen

Vilka utmaningar finns?

2018 kom FN med en ny klimatrappport. Det var en förfärande läsning för församlingen. Församlingens miljödiplomeringsarbete intensifierades. Att stillasittande titta på var inte längre aktuellt. Det gäller att vända krampaktig rädsla till riktning och rörelse. Att agera ger kraft. Att sträva ger livsmening oavsett om målet faktiskt är uppnåeligt eller inte. I församlingen har vi nu arbetat fram till steg II och det finns ett delvis etablerat arbete för ekoteologi och klimatfrågor i församlingen. Vari består den här klimatkrisen? En ekosof vid namn Lynn White Jr. menar att den ekologiska krisen har sina rötter i den kristna skapelseberättelsen—där människan framträder som skapelsens krona medan allt annat är underordnat henne. Har han rätt? Är kristen tro en del av problemet? Eller är tron en del av lösningen? Är det kapitalismen som är problemet eller är det våra inre föreställningar om världen? Och hur hänger de samman? Hur påverkar min tro, min världsbild och det kapitalistiska system jag lever i mina möten med naturen och djuren? Hur hanterar vi den treenighet som ofta framträder i våra gudstjänster, nämligen alla de böner, predikningar och liturgiska moment som belyser relationerna mellan mig, Gud och människa men som lämnar alla andra organismer utanför? Var börjar förändringen? I kollektivet eller individen, i tanke eller handling, i liturgi eller predikan, i tron eller i politiken? Vad har den kristna teologin att säga, vilka visdomskällor har vi att ösa ur när vi står inför ett problem av aldrig skådat slag i historien? Det är frågor som är brännande aktuella och är en del av samvärldsanalysen vi gjort.

Vilka möjligheter hittar vi?

En bön kring Guds och vårt ansvar i Skapelsen:

Vi kan inte bara be dig, o Gud, att göra slut på krigen: för vi vet att du har skapat världen på ett sådant sätt att människan måste finna sin egen väg till friden inom sig själv och med sin nästa.

Vi kan inte bara be dig, o Gud, att göra slut på svälten, för du har redan givit oss tillräckligt med livsmedel för att försörja en hel värld, om vi bara kunde använda dem klokt.

Vi kan inte bara be dig, o Gud, att utrota fördomar, för du har redan givit oss ögon med vilka vi kan se det goda hos alla människor, om vi bara kunde använda dem rätt.

Vi kan inte bara be dig, o Gud, att göra slut på hopplösheten, för du har redan givit oss förmågan att sanera slumområden och inge hopp, om vi bara kunde använda vår förmåga rättvist.

Vi kan inte bara be dig, o Gud, att utrota all sjukdom, för du har redan givit oss lysande intellekt, med vars hjälp vi kan lära oss hur sjukdom skall botas och lindras, om vi bara kunde använda dem konstruktivt.

Därför ber vi dig i stället, o Gud, att du måtte ge oss den styrka, beslutsamhet och viljekraft som sätter oss i stånd att göra i stället för att bara be, att bli i stället för att bara önska.

(Jack Riemer) ur bönboken Visa oss vägen, 1989.

Miljödiplomeringsverktyget ger oss den struktur, organisation och kontinuitet som behövs. Därför arbetar vi med miljö-, klimat-, och hållbarhetsfrågor inom ramen för kyrkans miljödiplomeringsarbete, och här återfinns många av de åtgärder, idéer och förslag vi jobbar med, som till exempel följande punkter:

- Miljö- och hållbarhetsfrågor ska på olika sätt finnas med i gudstjänstlivet. Det är dock viktigt att det tas upp i sammanhang där det är relevant.
- Det är viktigt att vi visar arbetet i bred samverkan när så är möjligt. Exempelvis kan Barn-och unga verksamheten kopplat till diakonin skapa olika forum och mötesplatser. Vi behöver också samverka med goda krafter utanför kyrkan i dessa frågor.
- Vid friluftsgudstjänster är vi i skapelsen på ett påtagligt sätt och kan känslomässigt ta in och bearbeta vår roll i naturen.
- Det finns eldsjälar som gärna lyfter miljö- och skapelsefrågor i bön och predikan och många andra sammanhang.
- Ett uthålligt arbete krävs. Vi måste hushålla med krafter och behålla den goda energi som finns. Det är ett pågående längre åtagande som aldrig ska sluta och ska främja gemenskap, samarbete och verklighetsförankring.
- Att församlingen gemensamt bär hållbarhetsarbetet bidrar till hoppet för framtiden för kommande generationer.

*Därför ber vi dig i stället, o Gud, att du måtte ge oss den styrka, beslutsamhet och viljekraft som sätter oss i stånd att göra i stället för att bara be, att bli i stället för att bara önska.
Amen.*

PASTORALT PROGRAM

Mission

Vi tänker att Guds rike växer vidare hos oss genom att vi ber om Andens kraft. Dels för att vi alla är sökande och bedjande människor, varhelst vi befinner oss på livets väg, dels kan fina möten uppstå, där vi på gemensam grund får utforska vad Gud vill i våra liv och i församlingens alla verksamheter.

Vi vill upptäcka Guds rike hos oss genom olika mötesplatser med samtal i olika konstellationer och när tillfälle ges. Det är därför viktigt med ett gott bemötande som gäller oss alla. Det är inga mål som man kan utvärdera på något sätt utan det är som ett frö som sås och på sikt kan skapa en växt som kan nå upp till himmelens höjder.

Vi räcker Guds kärlek vidare till medmänniskor och skapelsen både lokalt och globalt i den världsvida kyrkan genom att vi fokuserar alla möten och att vi delar vårt ursprung i Gud med alla. Oavsett de gränser människor sätter upp. Vi ser också att döpta medlemmar har kunskaper och erfarenheter och kallelse i kyrkan och att vi behöver ta människors dop, gudserfarenhet och vardagshandlingar på allvar, lyssna och lära. Att vara ideell kan se ut på många olika sätt.

Vi förmedlar också budskapet att tro inte är en prestation utan en relation. Det kristna livet lever vi i vardagen där vi är och går. Där är vi kyrka tillsammans och där blir församlingen synlig.

Vi vill också räcka Guds kärlek vidare genom att kyrkan är du och jag. Det handlar inte om roller och positioner utan att vi är döpta människor som lever och verkar i en vardag där vi möter andra människor: våra barn, föräldrar, arbetskamrater, grannar och vänner.

Vi vill fortsätta att engagera oss i levande relationer med föreningar och organisationer i vår församling. Syftet är att vi skapar en levande bygd att leva i för alla åldrar. Vi vill också låta denna omsorg och kärlek leda till handling för en bättre värld i ett internationellt engagemang. Vi vill pilgrimsvandra. Den vandringen har två riktningar, en yttre och en inre. Vandring sker utifrån de tre grundrelationerna i våra liv: relationen till mig själv, mina medmänniskor och relationen till Gud. Vi vill fortsätta att väcka intresse för vårt gemensamma ansvar för varandra i kyrkan, omvärlden och i världen.

Vi vill stödja projekt som vänder sig till de svaga i samhället genom katastrofhjälp, utbildning och socialt och diakonalt engagemang. Vi vill också göra projekt tillsammans över åldersgränserna samt stödja de ca 300 insamlingsprojekt som Svenska kyrkan har i ett 50-tal länder i världen.

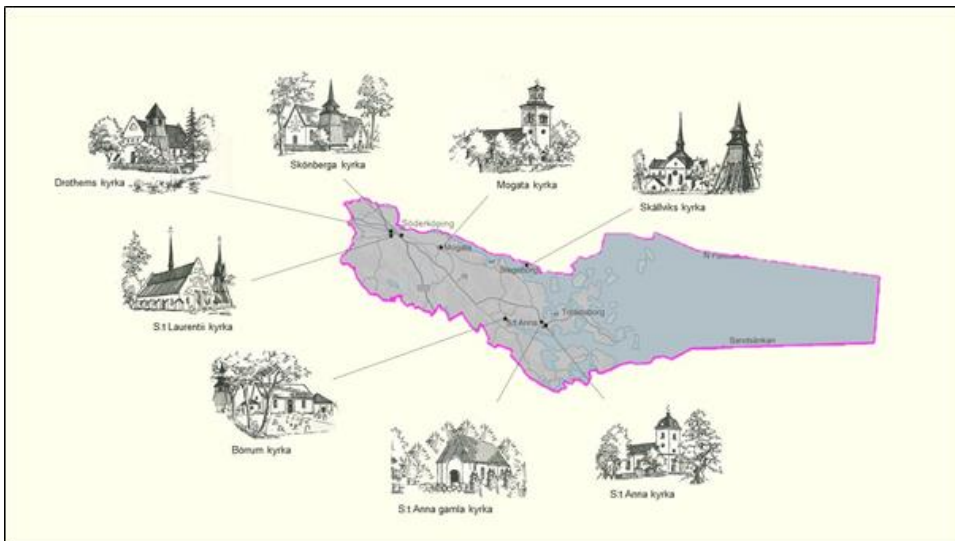
Gudstjänst

Vi vill att gudstjänstlivet i vår församling kännetecknas av en välkomnande miljö för var och en som kommer till kyrkan, oavsett religion, tvivel, social-eller etnisk bakgrund, ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, funktionshinder, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Vi vill att varje person som kommer till gudstjänster och förrättningar ska känna sig välkommen precis som man är. Att göra Gudstjänst ser vi som ett uppdrag i all vår verksamhet.

När vi firar gudstjänst i vår församling vill vi uppleva att gudstjänsterna och förrättningar ska präglas av äkthet, värme och förmedla befrielse, upprättelse, sinnesro och ge utrymme för vila och reflektion. Vi önskar och verkar för att våra gudstjänster ska inspirera och vägleda, ge hopp och tro.

Vi ska fira huvudgudstjänst varje söndag i Sankt Laurentii kyrka kl. 11.00. Varje söndag ska vi fira gudstjänst kl.16 i övriga kyrkor. Det betyder att gudstjänst ska firas ca 1–2 gånger/mån i övriga kyrkor i församlingen. Församlingens körer ska medverka så långt det är möjligt. Vi ser kyrkkaffet efter gudstjänsterna som viktigt för mötet med varandra och vi vill fortsätta med det. På sommaren ersätter Skärgårdskyrkan en del av söndagsgudstjänster i skärgårdsdelen med omgivande landsbygd. På tisdagskvällar firas det en enkel mässa. Vi ska fira veckomässa varje onsdagar kl.13 i Sankt Laurentii kyrka. Vid allahelgona, första advent, jul och påsk vill vi att många av församlingens kyrkor ska vara i bruk. Våra kyrkor är omtyckta dop- och vigselkyrkor för många människor också utanför vår församling och vi strävar efter att hålla en god servicenivå och vill fortsätta med det. Vi vill också samarbeta med EFS Söderköping i vår församling och på sikt ha gemensamma gudstjänster. Vi vill också att alla kyrkorna i Söderköping träffas i gemensamma gudstjänster två gånger om året.

Vi vill anordna musikgudstjänster under hela året. Under sommarhalvåret när många vistas i vår församling vill vi också anordna extra många musikgudstjänster i både Sankt Laurentii kyrka och i andra kyrkor i församlingen. Begravningsgudstjänster är viktiga och vi ska arbeta engagerat för att dessa ska vara personliga gudstjänster i lyhördhet för den avlidnas och anhörigas önskemål. Vi ska eftersträva att musiken spelas av kyrkomusikerna.

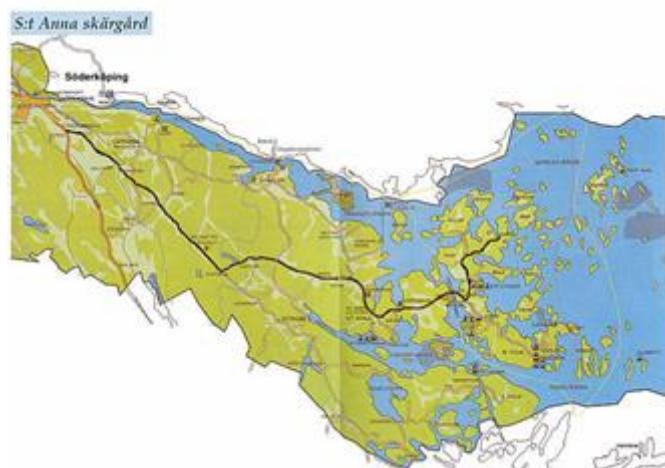

Vi tänker oss att vi ska använda kyrkorna på det här sättet:

Kyrka	Bärarskap	Användande	Möjligheter
Sankt Anna stora kyrka	Kyrkvårdar, barn- och unga, ideella och förtroendevalda som har hjärta och kärlek till bygd och kyrka.	Gudstjänst ca en gång i månaden. Runt kyrkan finns människor som kan hålla kyrkan öppen. Vid särskilda högtider till exempel vid påsk och jul ska gudstjänster firas här. Luciafirande från Sankt Anna skolan ska vi fortsätta med här.	Här finns många goda krafter att bygga på som föreningar och ideella. Vi ser enskilda personer som vill ta ansvar och bör få det. Ex finns planer på samverkan med Skärgårds byn i Mon, Navet i havet, Sankt Anna hembygdsförening med flera I kyrkobyggnaden finns utrymme för omgestaltung.
Sankt Anna gamla kyrka	Kyrkvårdar, barn- och unga, ideella och förtroendevalda som har hjärta och kärlek till bygd och kyrka.	Gudstjänster ca en gång i månaden. Kyrkan hålls öppen dygnet runt alla dagar under året. Dop- och vigselkyrka.	Se ovan. Gustav Vasa donerade medel till utbyggnad av kyrkan och den äger ett kulturhistoriskt värde. En kyrka som varit en ödekyrka men som har restaurerats under 60-talet.
Skällvik kyrka	Kyrkvårdar, barn- och unga, ideella och förtroendevalda som har hjärta och kärlek till bygd och kyrka.	Gudstjänster ca en gång i månaden. Runt kyrkan finns människor som kan hålla kyrkan öppen. Kommer vara Farledskyrka sommartid och vid påsk och jul ska gudstjänster firas. Friluftsgudstjänster kommer hållas i närheten av kyrkan. Kyrkan är omtyckt förrättningskyrka.	En historisk kyrka med ett rikt kulturarv med anknytning till Stegeborg. Denna kyrka har potential som turistattraktion där olika grupper kan komma på besök. Vi vill utveckla kontakten med de boende nära kyrkan. En pilgrimskyrka?
Börrium kyrka	Kyrkvårdar, barn- och unga, ideella och förtroendevalda som har hjärta och kärlek till bygd och kyrka.	Gudstjänster ca två gånger i månaden. Är omtyckt och besökare från bland annat Ramsdal kommer dit. Vid påsk och jul kommer det firas särskilda gudstjänster.	Börriums kyrka äger potential att användas ännu mer för kyrkliga handlingar. En fördjupad marknadsföring bör genomföras för det ändamålet.

Kyrka	Bärarskap	Användande	Möjligheter
Mogata kyrka	Kyrkvårdar, barn- och unga, ideella och förtroendevalda som har hjärta och kärlek till bygd och kyrka.	Kyrkan ligger mitt byn och ska erbjuda "Tid för dig" med mäsas en gång i månaden som kan komma att utökas. Mogata är platsen där barn- och ungdomsarbetet växer till mest.	Mogata kyrka har i sig ett utrymme för omgestaltung. Där kan flera grupper träffas samtidigt och det generationsöverskridande arbetet kan skapas på ett mer naturligt sätt.
Skönberga kyrka	Kyrkvårdar, barn- och unga, ideella och förtroendevalda som har hjärta och kärlek till bygd och kyrka.	Kyrkan har gudstjänst en gång i månaden. Det vill vi fortsätta med. Vid jul och påsk ska gudstjänst firas. Kyrkan är en fin förrättningskyrka som bär på en rik historia.	Kyrkan är församlingens äldsta kyrka byggd i romansk stil. En berömd romansk målning daterad ca 1170 pryder det ursprungliga koret och kan ses på ett tryggt sätt från kyrkvinden. Det finns möjligheter att lyfta fram kyrkans kulturhistoria på ett mer tydligt sätt.
Drothems kyrka	Kyrkvårdar, barn- och unga, ideella och förtroendevalda som har hjärta och kärlek till bygd och kyrka.	Kyrkan är omtyckt för alla kyrkliga handlingar. Vi kommer att erbjuda friluftsgudstjänster utanför under sommaren. Den är också en populär konsertkyrka. Här ska det göras "Liv att dela" som är generationsöverskridande. Kyrkans kan också användas i EFS Söderköping regi och i samverkan med församlingen.	Kyrkan ligger "mitt i byn" i de gamla Drothemskvarteren. Kyrkan är näst äldst i församlingen. Denna kyrka och församlingshem delas idag med EFS Söderköping och äger en möjlighet att bli en samverkanskyrka.
Sankt Laurentii kyrka	Kyrkvårdar, barn- och unga, ideella och förtroendevalda som har hjärta och kärlek till bygd och kyrka.	Församlingens huvudkyrka. Här ska det genomföras församlingens huvudgudstjänst. Är en kyrka som används till många kyrkliga handlingar. Det ska firas morgonbön i kyrkan varje vardag..	Har ett rikt kulturhistoriskt värde. Många turister besöker kyrkan. Här har två drottningkröningar och en kungakröning skett. Många turister besöker kyrkan, och under sommarhalvåret genomförs ofta guidningar.

Undervisning

Vi vill berätta och samtala om tro och liv i vår församling. Vi tror på att skapa mötesplatser där barn, ungdomar och vuxna i alla åldrar kan få mötas, sjunga och dela ett kristet liv. Under hela livet ska det finnas någon plats att möta kyrkan på. Vi tror också på att vi kan vara en naturlig aktör i de engagemang som finns inom kommunens gränser. Mycket av detta gör vi redan idag. Vi arbetar utifrån den kristna värdegrunden och bibeln som utgångspunkt i all vår undervisning.

Vi ger människor mod att vara bärare genom att försöka låta alla bli sedda och respekterade. Det är så människan växer inombords. Gemenskap, glädje och trygghet är värdeord som gör att människor i alla åldrar kan omfattas av ett bärarskap. Tillsammans är ett ledord. Tillsammans vill vi pröva nya saker och upplevelser under trygga former så alla kan växa och utvecklas i egen takt. Alla är vi barn, liten som stor i Guds rike och vi blir påmind om Jesu ord igen: *“Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte. Guds rike tillhör sådana som dem”* (Mark 10:13-16)

I de områden där kristen undervisning finns vill vi ha ett genomtänkt, pedagogiskt innehåll av varierat slag. Vi vill att alla de mötesplatser som finns och där undervisning bedrivs ska innehålla någon form av andaktsstund (sång, berättelse/samtal, bön mm och som är anpassat efter verksamheten och deltagarna). Vi vill också att alla ska mötas av respekt och inte minst förståelse för var man befinner sig i livet. Lek, upplevelser, samtal har vi poängterat som viktiga men det gäller att skapa tid och mötesplatser där man bara får vara och ta in samtal och annat som uppstår där.

Det finns en glädje och kraft i församlingens barn- och konfirmand/ungdomsarbete. Vi behöver dock arbeta mer med att barn och ungdomar inkluderas mer i kärnet och i gudstjänstgemenskapen.

Diakoni

Diakoni är medmänsklig omsorg grundad på Kristi kärlek. Varje människa är skapad till Guds avbild. Genom barmhärtighet och solidaritet möter vi människor som är i utsatta livssituationer. Det ska märkas i vår församling genom fokus på bemötande och ett öppet förhållningssätt omgärdat av omsorg och respekt. Vi vill försöka skapa en trygg och välkomnande miljö för alla i vår församling samt motverka utsatthet och ensamhet. Det är inte bara en människa som får hjälp utan vi hjälps åt att skapa ett bättre liv och värld för många. Detta är innebörden i Diakoni och kyrkans sociala ansvarstagande.

Vi vill verka för barmhärtighet och medmänsklighet i omsorg om medmänniskan och skapelsen utöva kristen tro i handling. Det är i människans möte med Jesus som Guds kärlek synliggörs och blir verklig. Genom Jesu handlingar beskrivna i evangeliet träder Guds väsen fram. En kärleksfull, förlåtande, omhändertagande, helande och tjänande Gud. Detta visualiserar hela diakonin; *“Men jag är med er som en tjänare”*. (Luk 22:27)

Vi har valt att använda trädet som en metafor för det diakonala arbetet. Trädet som består av roten, stammen och grenarna. Trädets rot symboliserar förankringen i den kristna tron. Trädstammen är kopplingen mellan roten och grenarna i trädets krona. Stammen som anger riktningen för det diakonala arbetet i församlingen är sprunget ur roten. Grenarna synliggörs genom konkreta handlingar. *En del grenar växer fort och är starka, en del grenar behöver extra stöttning och en del grenar måste ibland tas bort.*

Vi behöver skapa “diakonala bärarlag”. Med det menas att vi måste vara flera som tar ansvar för diakonin i församlingen. Genom god samverkan med andra aktörer i samhället där man upptäcker behov och vågar närma sig det sårbara kan man få en överblick var hjälpen ska ges. Vi ska vara mer modiga och våga ställa frågor till människor som finns i vår omgivning: “Vad kan du hjälpa till med och vad är du bra på?” När människorna erbjuder sina tjänster måste församlingen vara beredd att ta emot och bereda plats för detta och upptäcka i stunden de behov som finns. Vi kallar det för Diakonal flexibilitet.

Barnperspektiv

Hur får barn och unga möjlighet att påverka och delta på sina villkor?

Vi vill vara uppmärksamma på vad det enskilda barnet berättar. Barnets perspektiv är barnets egen berättelse och tolkning av sin situation. För det krävs att vi är lyhörda i arbetet med barn. För att få reda på barnets perspektiv måste den vuxna på olika sätt, beroende på barnets ålder och mognad, kommunicera med det enskilda barnet. Vad vill just det här barnet? Vad anser just det här barnet är det bästa? Det krävs fingertoppskänsla, lyhörddhet och tid. Vi behöver också alltid reflektera över och anpassa det vi gör efter barn som grupp, där deras ålder, mognad och speciella egenskaper har betydelse.

Varje vuxen som arbetar med barn har en skyldighet att ta hänsyn till barnets perspektiv enligt artikel 12 i FN:s barnkonvention. Det fastställer barnets rätt till delaktighet. Barnperspektivet innebär inte att barnets rättigheter automatiskt säkerställs. Barnet är rättighetsbärare, men det är alltid den vuxna som är skyldighetsbärare, det vill säga den som har skyldighet att anta ett barnrättsperspektiv för att säkerställa att FN:s barnkonvention efterlevs och att barnets rättigheter tillgodoses. Det får konsekvenser i allt arbete med barn. Vi har en skyldighet att vara extra uppmärksamma exempelvis när vi har olika barngrupper. Vill alla vara med? Har vi ställt frågor om det här är okej att genomföra? Är det någon som uttrycker missnöje? Varför? På vilket sätt kan vi närma oss barnet för att ta reda på de faktiska omständigheter som föreligger? Vi får kanske ändra på vår inriktning och mål för verksamheten i den situation som uppkommer och inte låsa fast oss i den ursprungliga planen. På så sätt kan vi närma oss barnets verklighet så att barn och unga kan påverka och delta på sina egna villkor.

Hur kan barnperspektivet få praktiskt genomslag i den dagliga verksamheten i vår församling?

Varje barn som kommer till våra verksamheter, kyrkor, församlingshem och kyrkogårdar ska bli sedd och bemött som en fullvärdig individ skapad till Guds avbild.

Barnperspektivet innebär att den vuxna med hjälp av egna erfarenheter och kunskaper från till exempel den egna uppväxten, erfarenheten, utbildning, yrkes- och familjeliv försöker sätta sig in i barnets situation för att själv bedöma vad som är barnets bästa, helst i samråd med barnet själv.

Vuxna som arbetar med barn och unga har även en särskild barnkompetens som blir en del av deras barnperspektiv. God barnkompetens kan till exempel innebära stor kunskap om barns och ungas utveckling, levnadsvillkor och behov. Att vuxna så långt som möjligt sätter sig in i barnets situation för att bättre kunna ta tillvara barnets intresse är att anta ett barnperspektiv. För det krävs att vi ständigt utbildar och kompetensutvecklar oss.

Hur lever vi generationsöverskridande, som vuxna, unga och barn, som en gemenskap i liv?

Genom att vi är vaksamma på vilka murar vi bygger i stället för församlingsbyggande, kan vi nå långt. Vi behöver arbeta mer över gränserna mellan olika verksamheter i församlingen. Det gäller inom grundläggande uppgifterna i församlingen. Följande områden vill vi arbeta mer med i vår församling:

- Att utveckla våra gudstjänster “Liv att dela” och “Tid för dig”, där vi märker att energin finns. På sikt kan dessa med fördel utvecklas till våra huvudgudstjänster. På så sätt kan vi inkludera barn, unga, vuxna och gamla på ett naturligt sätt. Däri finns också det diakonala förhållningssättet som en aspekt.
- Vi måste uppmuntra varandra till att också de äldre tar initiativ till att vara med där församlingens unga finns idag.
- Att låta de åldersbaserade barn- och ungdomsgrupper som nu finns integreras mer med andra verksamheter där gamla och vuxna finns.
- Att tillsammans med exempelvis körerna i församlingen skapa integrerade musikövningar och delaktighet i gudstjänsterna.
- Att skapa utrymme till den som söker gemenskap att våga prova på att sjunga.
- Att fortsätta låta ungdomar vara med i det diakonala uppdraget och ta plats i kyrkans grundläggande uppdrag och i synnerhet det internationella arbetet.

Arbete på andra språk

I vår församling finns människor med annat modersmål än svenska samt i några fall också annan religionstillhörighet än den kristna. Vi bör ha beredskap för att möta människor från krigshärjade länder i form av flyktingar. Inte sällan söker de sig till kyrkan för att där få gemenskap med andra. I barn- och ungdomsarbete och bland vuxna arbetar vi medvetet för att hitta mötesplatser så att rädslan för det främmande kan försvinna. På läger och andra arrangemang ges möjlighet att träna sin svenska eller lära sig lite av ett annat språk. I kyrkorna är det viktigt att det finns biblar på olika språk.

Under sommarhalvåret kommer många turister till Söderköping och Sankt Anna. Vi behöver arbeta mer med att stärka varandra så att medarbetare känner sig trygga att tala till exempel engelska med besökare. Vi kan läsa texter på andra språk i gudstjänster till exempel tyska, engelska eller franska, om turister med sådan härkomst kommer till kyrkan och medarbetare har den kunskapen. Vi kan också med fördel bjuda in besökare med annat språk i gudstjänsten och låta dem läsa någon text eller be någon bön på deras eget språk. Vi behöver ständigt göra en översyn av våra kyrkobeskrivningar och församlingsinformation på andra språk. Det gäller också vår hemsida.

STRATEGI FÖR DET PASTORALA PROGRAMMET

Hur kan det pastorala programmet stödja församlingens liv?

Eftersom det finns tre fokusområden har vi valt att kraftsamla kring de frågor som finns där och det är vår ingång till den period församlingsinstruktionen kommer gälla. Vi beaktar dock de utgångspunkter vi har i det pastorala programmet inom de grundläggande uppgifterna. Som ett "raster" ligger **barnperspektivet och miljöarbetet** inom samtliga kyrkans uppgifter. Dessa "raster" ska alltid finnas med som utgångspunkt när inriktningar och beslut tas.

Det som är gemensamt inom de flesta områden i församlingen är att primärt starta upp och genomföra ett generationsöverskridande förhållningssätt. I det pastorala programmet har det framkommit att vi behöver förnyring i flera av våra grupper. Genom att jobba mer aktivt och strukturellt med rekrytering och kontaktskapande i våra nätverk kan vi på sikt uppnå detta. Vuxna och äldre behöver öka upp sin beredvillighet att söka kontakt med de yngre i församlingen. Det kan i sin tur ge ringar på vattnet. Vi behöver skapa mer samarbete mellan olika verksamheter och synnerhet med barn- och ungdom. Det ligger i vårt ena fokusområde;

Barn och ungas liv i en kristen gemenskap – vår framtid

Vi behöver upptäcka mer av de noder eller mötesplatser som finns i församlingen där både barn, unga, vuxna och gamla kan mötas. Det krävs initiativ i alla åldersgrupper och är allas ansvar.

Vi behöver stärka den lokala identiteten kring våra kyrkor och bygder och i synnerhet i Skärgårdsdelen med omgivande landsbygd. Det finns idag en skevhet där tyngdpunkten i församlingens verksamhet ligger runt Söderköpings stad. Målsättningen är att olika grupper med god lokal förankring i skärgårdsdelen med omgivande landsbygd aktiveras i kyrkans arbete. För detta krävs en organisation som stödjer det. En präst som är speciellt avdelad kan vara ett exempel, en så kallad skärgårdspräst som ingår i ett arbetslag på 2–3 personer som skulle leda det arbetet och har tydligt avsatt tid för det mer. Här måste strategin inriktas mot att upptäcka de olikheter som livet omkring kyrkorna ger uttryck för. Vi har upptäckt möjligheten att samverka ytterligare med skola, näringsliv, bygdeföreningar. Syftet är att skapa mer levande landsbygd och på sikt blir det mer en levande församling i alla delar av församlingen. Det går inte att göra likadant i alla delar i hela församlingen och det krävs resurser och en organisation som stödjer detta. Ett steg på vägen är att omgestalta några kyrkor så att de blir ändamålsenliga för denna strategi också utifrån ett ekonomiskt perspektiv på längre sikt. Ett annat är att se över den strukturella organisationen så att det stödjer den målsättningen.

De ideella krafterna ska aktiveras och kontakt tas i form av samtal och på så sätt starta upp riktningen med arbetsnamnet: "*Detta är min kyrka*". I detta ligger att kyrkorna ska vara öppna och tillgängliga för församlingsborna. Man kan tända ett ljus, bli stilla, hämta andan, be en stilla bön med eller utan ord. Det är där bönen kommer in. I detta ligger vårt andra fokusområde; **Bönen- en ankringsplats i livet**. Här ska vi arbeta mer med att alla våra samlingar inom kyrkans huvuduppgifter ska innehålla en gudstjänst och/eller en andaktsform. Där blir bönen en naturlig del, och blir synlig som en del av den världsvida kyrkan, som just ber.

Det tredje fokusområdet; **Miljön - för ett hållbart liv i skapelsen** handlar om att skapa varaktig förändring över hela församlingen ja, faktiskt hela världen. Ett uthålligt arbete krävs. Man måste hushålla med krafter och behålla den goda energi som finns idag. Det är ett pågående längre åtagande som aldrig ska sluta och ska främja gemenskap och samarbete. Att församlingen gemensamt bär hållbarhetsarbetet bidrar till hoppet för framtiden för kommande generationer. Därför fortsätter församlingen med sitt miljödiplomeringsarbete enligt fastställd form över den period som församlingsinstruktionen gäller och även efter den tiden.

Användning av FIN

Inför framtagande av verksamhetsplan ska strategidelarna brytas ner i delmål för varje år (2023–2026) som ska vara tydliga och metodiska.

Arbetet med församlingsinstruktionen

Församlingen har på olika sätt skapat underlag inför framtagandet av FIN. Coronarestriktioner har tyvärr inverkat negativt på de samlingar vi velat ha. Men vi har hittat andra forum och kanaler för det:

- Olika arbetsgrupper organiserades under senvintern -21 fick svara på ”Vad vill Gud med vår församling”?
- Biskopsvisitation genomfördes i september -20 och där framkom många goda idéer
- Barn och unga har fått rita teckningar utifrån frågan: Vad betyder kyrkan för dig? Vad är kyrkan för något? Teckningarna har fått gestalta utformningen av församlingsinstruktionen. Vi tackar speciellt; Liv, Nathalie, Harry, Casper, Mathilda, Nils och Moa.
- Samtal med församlingsbor i Sankt Anna på Mon den 2020-09-17 en hel dag i samband med biskopsvisitationen.
- Telefonintervjuer är i huvudsak gjorda under Coronapandemin.
- AU och KR samt verksamhetsansvariga med tillhörande grupper har via remissförfarande fått svara på frågor och komplettera instruktionen efter hand.

KÄLLFÖRTECKNING

Davidsson Bremborg, Anna & Jonsson, Pernilla 2018, Diakonalt arbete: Hur kan vi och ska vi mäta det?

Jonsson, Pernilla 2018, Tro och tillhörighet under förändring – en fråga om generation?

Modeus, Martin 2020, Finna bönen som redan finns

Modeus, Martin 2016, Levande tillsammans med Kristus – Herdabrev för Linköpings stift

Sandberg, Andreas 2018, Dopföräldrar – vilka är de och vad har deras bakgrund för betydelse för utvecklingen av dop?

Svenska kyrkan 2018, Nyckeln till Svenska kyrkan– en skrift om organisation, verksamhet och ekonomi.

Söderköping kommun 2015, Översiktsplan 2015–2030.

Söderköping Sankt Anna församling 2022, Lokalförsörjningsplan 2022–2032